

OD REDAKCJI

54. numer *KRESOWYCH STANIC* oddajemy do rąk Czytelników w czasie trwania VIII Światowego Zjazdu Rodzin Osadników Wojskowych Kresów Wschodnich. W pracach nad tym numerem nie brał już udziału nasz nieodżałowany Redaktor Naczelny Antoni Tomczyk. Chcemy jednak kontynuować jego rozpoczęte dzieło.

W tym numerze *KRESOWYCH STANIC* znajdziemy ciąg dalszy cyklów i artykułów znanych już naszym Czytelnikom: *Z przedwojennej prasy osadniczej* – część 25 (str. 37), *Generałowie Wojska Polskiego wśród śmiertelnych ofiar sowieckiego totalitaryzmu* – część VI (str. 48) i *Kalendarium polskich zmagañ z Rosją Sowiecką* – cz. 32 (str. 57) autorstwa Antoniego Lenkiewicza oraz wywiad z Adolfem Pilchem – dowódcą zgrupowania cichociemnych – cz. 4, str. 148.

Wśród nowych pozycji szczególnie polecamy art. wstępny *Pocztówka ze Stryja* autorstwa Mieczysława Metlera (str. 8), *Wujka Czesława* Łucji Grabowskiej (str. 25) i wspólną pracę Wiesława Stypuły i Michała Bronowickiego pt. *Ekspedycja ratunkowa PCK z Bombaju do Aszchabadu na przełomie lat 1941/1942 oraz rozpoczęcie ewakuacji polskiej ludności cywilnej ze Związku Sowieckiego* (str. 88). Różnorodność tych tekstów pozwoli każdemu czytelnikowi znaleźć dla siebie coś ciekawego.

W ostatnim czasie świętowaliśmy kilka ważnych rocznic:

100 lat temu, 22 maja 1911 r. we Lwowie Andrzej Małkowski proklamował powstanie pierwszych polskich drużyn skautowych. W ten sposób powstał polski skauting, zwany dziś harcerstwem. Pierwsza skautowa drużyna w Mielcu założona została przy miejscowym gimnazjum już jesienią tego samego roku. O harcerstwie czytelnicy nasi mogą przeczytać w artykułach: *Stulecie Harcerstwa 1911-2011* – autorstwa Antoniego Lenkiewicza (str. 54), *Pocztówka ze Stryja* – Mieczysława Metlera (str. 8) i *Z przedwojennej prasy osadniczej* (str. 37).

Uznana za 18. przełomową bitwę w historii świata, która zdecydowała o zachowaniu niepodległości przez Polskę, określana mianem „Cudu nad Wisłą” – tak historycy opisują decydującą bitwę wojny polsko-bolszewickiej, która w dniach 13-15 sierpnia 1920 roku rozegrała się na przedpolach Warszawy. W tym roku mija jej 91. rocznica.

Bitwa o Warszawę została przeprowadzona na podstawie koncepcji marszałka Piłsudskiego opracowanej i zmodyfikowanej przez Sztab Generalny pod dowództwem gen. Tadeusza Rozwadowskiego.

Bitwa rozpoczęła się 13 sierpnia od udanej obrony Radzimina i Modlina. 15 sierpnia 5. Armia gen. Sikorskiego dokonała skoncentrowanego ataku znad Wkry i Modlina rozcinając front radziecki. Przełomowym momentem bitwy było kontruderzenie znad Wieprza przeprowadzone 16 sierpnia przez Naczelnego Wodza, które zagrożoną okrążeniem armię radziecką zmusiło do odwrotu.

Polski sukces z sierpnia 1920 r. zdecydował o zachowaniu niepodległości przez młode państwa polskie, a także zatrzymał rozprzestrzenianie się rewolucji na kraje zachodnie.

1 sierpnia minęła 67. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego – największej akcji zbrojnego podziemia w okupowanej przez hitlerowców Europie. Powstanie Warszawskie wybuchło na rozkaz Komendanta Głównego AK gen. Tadeusza Komorowskiego „Bora”, w ramach akcji „Burza”. W czasie Powstania Warszawskiego w zgrupowaniu „Radosław” walczyły 3 bataliony „Szarych Szeregów”: „Zośka”, „Parasol” i „Wigry” oraz plutony Grup Szturmowych. Najmłodszy „Zawiszacy” zapewniali łączność walczącym oddziałom oraz stanowili większość obsady osobowej powstańczej Harcerskiej Poczty Polowej. Dziewczęta z Organizacji Harcerki pracowały w służbie sanitarnej i łączności.

Powstanie Warszawskie trwało 63 dni i było największą bitwą stoczoną przez wojsko polskie w czasie II wojny światowej. Powstanie nie osiągnęło celów ani wojskowych, ani politycznych, ale dla kolejnych pokoleń Polaków stało się symbolem męstwa i determinacji w walce o niepodległość.

Redakcja